

Treball de Final de Màster

Codi: 44035
Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313228 Política Social, Treball i Benestar	OB	0	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Joan Miquel Verd Pericàs
Correu electrònic: JoanMiquel.Verd@uab.cat

Equip docent

Pedro López Roldán
Francesc Josep Miguel Quesada
Joan Rodríguez Soler
Oriol Barranco Font
Sheila González Motos
Dafne Muntanyola Saura

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

El TFM integra continguts teòrics i metodològics de diferents mòduls del Màster. Per a un desenvolupament satisfactori del treball és fonamental haver cursat o estar cursant durant el mateix curs el Mòdul de Mètodes i Tècniques de Recerca Social (MTRS) i els mòduls teòrics més relacionats amb la temàtica objecte d'estudi. També es recomanable estar cursant durant el curs el Mòdul Mètodes Avançats de Recerca Social (MARS), si l'objectiu del TFM és també desenvolupar i ampliar el coneixement dels mètodes de recerca aplicats en les ciències socials.

Objectius

El Treball de Fi de Màster (TFM) té com a objectiu que l'alumnat apliqui el coneixement teòric i metodològic adquirit durant el màster per portar a terme una petita recerca, dissenyar un projecte d'intervenció social o realitzar una petita avaluació d'alguna política. Aquest treball estarà tutoritzat per un/a tutor/a coneixedor/a de la temàtica plantejada, que en farà l'assessorament continuat. A més, l'alumnat haurà de presentar el progrés del seu treball en dues sessions de seguiment i finalment fer-ne la defensa davant un tribunal. En el Treball de Fi de Màster caldrà justificar l'objecte d'estudi, definir el marc conceptual i el disseny metodològic i utilitzar correctament les tècniques qualitatives i quantitatives adients per generar la informació pertinent i analitzar-la.

Competències

- Dissenyar i dur a terme projectes de recerca sobre els àmbits de treball, gènere i polítiques socials fent servir tècniques de recerca qualitativa i quantitativa avançades.
- Proposar solucions innovadores i empedores en el seu camp d'estudi
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
- Utilitzar i gestionar informació bibliogràfica i recursos informàtics en l'àmbit d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar les implicacions pràctiques de la recerca empírica en termes de temporalització i costos de realització.
2. Defensar oralment un projecte de recerca davant d'un públic especialitzat.
3. Dissenyar projectes de recerca social sent capaç de fonamentar un problema, definir hipòtesis d'investigació i proposar un disseny metodològic pertinent.
4. Interpretar, aplicar i identificar les repercussions dels diferents paradigmes metodològics i els seus mètodes específics de recerca social, per al model i el disseny d'investigació i, en particular, per a l'elaboració d'un disseny mixt.
5. Proposar solucions innovadores i empedores en el seu camp d'estudi
6. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
7. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
8. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
9. Redactar una memòria de recerca d'acord amb l'estructura i els criteris formals acadèmics.
10. Utilitzar i gestionar informació bibliogràfica i recursos informàtics en l'àmbit d'estudi.

Continguts

En funció dels continguts del TFM es presenten continuació tres tipus d'estructures que hauria de tenir el treball.

A. Si el TFM està orientat al desenvolupament d'una petita recerca constarà de les següents parts:

1. Presentació de la pregunta i objectius de la recerca

Es presentarà la pregunta inicial de recerca i la construcció de la problemàtica. També es justificarà l'interès de la recerca i es presentaran uns objectius generals i específics.

2. Marc Teòric

En el marc teòric es revisarà, en primer lloc, l'estat de la qüestió tractada i, en segon lloc, contindrà una construcció teòrica de la problemàtica central que es vol estudiar o sobre la qual es vol realitzar l'avaluació.

3. Model d'Anàlisi

En aquest apartat es presentaran les preguntes o hipòtesis de recerca. Aquestes preguntes o hipòtesis han d'estar explícitament enunciatades i raonades, i han de ser susceptibles d'una contrastació empírica.

4. Metodologia

Aquest apartat haurà d'explicar, en primer lloc, quin tipus de disseny de recerca que s'ha portat a terme (qualitatiu, quantitatiu o mixt) i quines han estat les decisions més importants d'aquest disseny. Pel que fa a les fonts d'informació (obtenció de les dades), aquestes podran ser de caràcter estadístic, basades en l'ús de documents, entrevistes, grups de discussió o observacions. L'apartat ha de justificar explícitament per què es fan servir aquestes fonts, així com els avantatges i els inconvenients metodològics de les decisions adoptades. També caldrà descriure el treball de camp realitzat, en cas d'utilitzar dades pròpies. En relació amb l'anàlisi de les dades obtingudes, caldrà també assenyalar explícitament quin tipus d'orientació s'ha adoptat i quin ha estat el procediment seguit.

5. Anàlisi/Resultats obtinguts

En aquest apartat haurà d'aparèixer tot el tractament de les dades realitzat, o un resum en cas que aquesta anàlisi suposi sobrepassar el nombre de pàgines indicades per a la memòria (en aquest segon cas l'anàlisi completa figurarà en un annex). L'anàlisi de dades ha de conduir a una resposta a les preguntes d'investigació plantejades (o a una contrastació de les hipòtesis).

6. Conclusions

Caldrà resumir l'argumentació del treball teòric realitzat i explicar en quina mesura aquest coneixement s'ha validat o qüestionat amb els resultats obtinguts. També caldrà assenyalar els elements que no s'han pogut comprovar empíricament i les qüestions teòriques i metodològiques que resten obertes per una possible continuació de la recerca.

7. Bibliografia

8. Annexos

Hauran de contenir: Fonts estadístiques: variables, taules, gràfics. Registre de qualsevol informació qualitativa utilitzada. Anàlisi realitzada en el cas en què dins l'apartat de resultats només s'hagi presentat un resum.

Extensió (excloent annexos): 10.000 paraules (30-35 pàgines a un espai i mig).

B. Si el TFM està orientat a l'avaluació d'una política constarà de les següents parts:

1. Presentació de la pregunta i objectius de l'estudi

Es presentarà la construcció de la problemàtica i els objectius de l'avaluació. També es justificarà l'interès de l'avaluació, la seva pertinència i es presentaran uns objectius generals i específics.

2. Marc Teòric

En el marc teòric es revisarà, en primer lloc, l'estat de la qüestió tractada i, en segon lloc, contindrà una construcció teòrica de la problemàtica central sobre la qual es vol realitzar l'avaluació.

3. Teoria del canvi

En aquest apartat es presentaran les preguntes d'avaluació pertinents i ajustades a la problemàtica plantejada. També es desenvoluparà la teoria del canvi (resum dels elements a tenir en consideració en la construcció de la intervenció: població objectiu, inputs, outputs, outcomes...).

4. Metodologia

En aquest apartat es presentarà, en primer lloc, el disseny d'avaluació portat a terme (qualitatiu, quantitatiu o mixt) i quines han estat les decisions més importants d'aquest disseny. Pel que fa a les fonts d'informació (obtenció de les dades), aquestes podran ser de caràcter estadístic, basades en l'ús de documents, entrevistes, grups de discussió o observacions. L'apartat ha de justificar explícitament per què es fan servir aquestes fonts, així com els avantatges i els inconvenients metodològics de les decisions adoptades. També caldrà descriure el treball de camp realitzat, en cas d'utilitzar dades pròpies. En relació amb l'anàlisi de les dades obtingudes, caldrà també assenyalar explícitament quin tipus d'orientació s'ha adoptat i quin ha estat el procediment seguit.

5. Anàlisi/Resultats obtinguts

En aquest apartat haurà d'aparèixer tot el tractament de les dades realitzat, o un resum en cas que aquesta anàlisi suposi sobrepassar el nombre de pàgines indicades per a la memòria (en aquest segon cas l'anàlisi completa figurarà en un annex). L'anàlisi de dades ha de conduir a identificar els punts forts i punts dèbils de la política pública avaluada, a partir de les variables identificades a la literatura.

6. Conclusions

Caldrà resumir els objectius de l'avaluació realitzada i explicar en quina mesura aquests objectius s'han aconseguit. També caldrà assenyalar els elements que no s'han pogut comprovar empíricament i les (possibles) limitacions del treball. També caldrà confrontar els resultats obtinguts amb la literatura revisada i discutir les (possibles) diferències detectades.

7. Bibliografia

8. Annexos

Hauran de contenir: Fonts estadístiques: variables, taules, gràfics. Registre de qualsevol informació qualitativa utilitzada. Anàlisi realitzada en el cas en què dins l'apartat de resultats només s'hagi presentat un resum.

Extensió (excloent annexos): 10.000 paraules (30-35 pàgines a un espai i mig).

C. Si el TFM orientat a l'elaboració d'un projecte d'intervenció, el treball constarà de les següents parts:

1. Presentació de la problemàtica i justificació del seu interès

Tot projecte d'intervenció s'inicia per una preocupació i/o necessitat. El primer apartat del TFM ha de contextualitzar la rellevància del tema i definir l'encàrrec d'intervenció (objectius...).

2. Fonamentació teòrica de la intervenció

Aquest apartat abordarà la perspectiva teòrica que orienta la intervenció. És a dir, aquest és el lloc on es presentarà la revisió de la literatura que guiarà el disseny de la intervenció.

3. Metodologia

Aquest apartat haurà d'explicar quin tipus de disseny d'avaluació s'ha portat a terme (qualitatiu, quantitatiu o mixt) i quines han estat les decisions més importants d'aquest disseny. Pel que fa a les fonts d'informació (obtenció de les dades), aquestes podran ser de caràcter estadístic, basades en l'ús de documents, entrevistes, grups de discussió o observacions. L'apartat ha de justificar explícitament per què es fan servir aquestes fonts, així com els avantatges i els inconvenients metodològics de les decisions adoptades.

4. Diagnosi

El diagnòstic inclourà la caracterització del fenomen o situació sobre la qual es proposa intervenir, la identificació dels actors implicats i altra informació contextual que sigui rellevant, a partir de dades

secundàries, anàlisi documental i, eventualment, entrevistes amb els actors. Aquest apartat ha d'identificar els punts crítics que justifiquen la necessitat d'intervenció. Si s'escau, s'inclouran referències a les experiències prèvies relatives al fenomen abordat, tant al context objecte del treball com a d'altres.

5. Aproximació al programa d'intervenció

En aquest apartat cal mostrar com es dona resposta a les necessitats identificades en el context d'intervenció, a partir de les variables identificades a la literatura. Contindrà una presentació de la política o programa proposat, objectius, delimitació de la població beneficiària, detall dels projectes i accions que comprèn, el seu contingut, la seva temporalització i els actors implicats en la seva implementació. És possible sintetitzar aquest apartat, si s'escau, en taules, gràfics o infografies.

6. Disseny de l'avaluació del programa

En aquest apartat es descriurà el tipus d'avaluació que es proposa realitzar (sobre la implementació, resultat o impacte del programa) i s'introduirà breument el seu disseny, mètodes i instruments d'avaluació proposats.

7. Bibliografia

8. Annexos

Fonts estadístiques: variables, taules, gràfics. Registre del qualsevol informació qualitativa utilitzada. Detall de les accions del programa d'intervenció, si és pertinent.

Extensió (excloent annexos): 10.000 paraules (30-35 pàgines a un espai i mig).

Metodologia

L'activitat formativa d'aquest mòdul es basa en l'orientació i seguiment individualitzat del Treball de Fi de Màster per part del tutor/a assignat/da des de la coordinació del mòdul. No obstant, també formen part de les activitats del mòdul tot un seguit de *moments col·lectius* en què tot l'alumnat es reuneix amb l'equip docent que coordina el TFM. Aquests *moments col·lectius* consisteixen en tres sessions plenàries i dues sessions de seguiment. La presentació final de la memòria és individual i la data s'acorda amb els dos membres del tribunal que l'avaluaran.

Les dates dels *moments col·lectius* i els lliuraments es comunicaran a l'inici de curs.

I. Moments Col·lectius

Primera sessió plenària

Presentació del mòdul i dels continguts i organització del TFM.

Segona sessió plenària

Presentació dels grups de recerca del Departament de Sociologia de la UAB i de les seves línies d'investigació.

Tercera sessió plenària

Elecció de la temàtica de la memòria i breu presentació oral.

Assignació de tutors.

Primera sessió de seguiment

Exposició individual i pública de les línies bàsiques de la memòria (objectius, estat de la qüestió, marc teòric, hipòtesis i disseny d'anàlisi, mètodes i tècniques, i bibliografia), que s'hauran acordat prèviament amb el tutor o tutora. Lliurament al tutor o tutora d'un projecte de recerca d'unes 1.500 paraules.

Segona sessió de seguiment

Exposició individual i pública del marc teòric i el disseny de la recerca, intervenció o avaluació. Els continguts de l'exposició estaran basats en les indicacions rebudes per part del tutor o tutora. Lliurament al tutor o tutora del marc teòric i el disseny del TFM (5.000 paraules).

II. Lliuraments parcials

Entrega 1: Projecte de recerca / d'avaluació / d'intervenció (1.500 paraules).

Entrega 2: Marc teòric i disseny / Fonamentació de la intervenció (5.000 paraules).

Entrega 3: Esborrany de l'informe final / del programa d'intervenció (10.000 paraules).

Entrega 4: Informe final / Projecte final d'intervenció (10.000 paraules).

El TFM pot presentar-se en la convocatòria de juny o en la de setembre. A l'inici de curs s'indicaran les dates límit de lliurament.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Elaboració dels lliuraments parcials, preparació de la defensa pública i elaboració del treball final	298	11,92	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Avaluació

La nota final del TFM serà el resultat dels següents actes i evidències d'avaluació: Defensa a la Primera Sessió de Seguiment (5%), Defensa a la Segona Sessió de Seguiment (5%), Memòria escrita (75%) i Defensa oral del treball final davant el tribunal (15%).

La defensa davant el tribunal es realitzarà en un període de dues setmanes després del lliurament final. El tribunal estarà format pel tutor/a del TFM i un/a professor/a (denominat/da *avaluador/a metodològic/a*) que formi part de l'equip docent del mòdul.

La defensa del TFM consistirà en una exposició oral d'un màxim de 20 minuts. A continuació el tribunal formularà les seves preguntes, i després de la intervenció del tribunal es disposarà d'un el torn de rèplica de l'estudiant. Finalment el tribunal deliberarà i comunicarà el resultat de l'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Defensa del progrés del treball a la Primera Sessió de Seguiment	5%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Defensa del progrés del treball a la Segona Sessió de Seguiment	5%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Defensa oral del treball final davant el tribunal	15%	1	0,04	2, 8
Memòria final escrita	75%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

...

PROVISIONAL